

Materiály k samostudiu

Úterý 16.6. 2020

Třída 8.B

ČESKÝ JAZYK

ČESKÝ JAZYK (MLUVNICE) – ÚTERÝ 16. 6. 2020

1. Přečti si a zapiš do sešitu poučení na str. 8 (Indoevropské jazyky; Slovanské jazyky).
2. Vypracuj do sešitu úkoly na str. 8 a 9 pracovního listu

INDOEVROPSKÉ JAZYKY

Některé jazyky na světě jsou si na první pohled velmi podobné. Důvod je jednoduchý, vznikly totiž ze **společného prajazyka** a po jeho rozpadu se staly **jazyky příbuznými**, které patří do společné jazykové rodiny. A tak vznikly i **jazyky indoevropské**.

Indoevropské jazyky jsou zároveň největší **jazykovou rodinou (skupinou)** na světě. Mluví jimi dnes více než dvě miliardy lidí.

Do indoevropské jazykové rodiny patří například jazyky:

- **germánské** (např. *angličtina, němčina, norština, švédština*) ☐;
- **románské** (např. *francouzština, italština, španělština, portugalština*) ☐;
- **slovanské** (např. *čeština, slovenština, ruština, bulharština*) ☐;
- **baltské** (např. *litevština, lotyština*) ☐;
- **řečtina**;
- **indoiránské** (např. *perština, sanskrť*).

☐ **ugrofinské jazyky – nepatří mezi indoevropské**

1. Přiřaď jazyky ke čtyřem indoevropským skupinám.

a) angličtina

b) polština

c) portugalština

d) francouzština

e) němčina

f) španělština

g) litevština

h) ukrajinština

1. románské jazyky

2. germánské jazyky

3. slovanské jazyky

4. baltské jazyky

2. a) Pokud se rozhodneš navštívit následující evropské ostrovy, jakými jazyky zde budou mluvit rodilí mluvčí? V případě potřeby použij atlas.

Krk, Island, Sardinie, Mljet, Kréta, Mallorca, Rhodos, Hvar, Korsika, Rab

b) Jsou zde zastoupeny všechny podskupiny indoevropských jazyků, jež jsou uvedeny ve výkladu?

c) Která podskupina indoevropských jazyků je zastoupena největším počtem ostrovů?

3. Přiřaď k uvedeným indoevropským jazykům slova z nabídky.

children, il braccio, die Katze, a car, et innsjø, la mer, a pen, der Hund, la pasta, en dag, le tapis, il gelato, en mann, das Auto, le roi

angličtina

němčina

francouzština

norština

italština

SLOVANSKÉ JAZYKY

Slovanské jazyky vznikly rozpadem společného prajazyka – **praslovánštiny**. Ta ovšem není zachována ve své původní podobě, jazykovědci se jí pokusili rekonstruovat.

Nejstarším slovanským spisovným jazykem byla **staroslověnština**. První staroslověnské texty byly zapisovány **hlaholicí**, kterou po vzoru řecké abecedy pro tyto účely vytvořil Konstantin. Rovněž **cyrilicí** posloužilo za vzor řecké písmo, ve srovnání s hlaholicí je však toto písmo mladší a jednodušší. Autorství je připisováno Metodějovu žáku Klimentovi.

V důsledku stěhování národů došlo i k rozdělení Slovanů na různá území, a tím také ke **štěpení slovanských jazyků** do několika větví.

Rozdělení slovanských jazyků:

a) **západoslovanské:** čeština, slovenština, polština, lužická srbština;

b) **jihoslovanské:** slovinština, bulharština, makedonština, chorvatština, srbština a původní staroslověnština;

c) **východoslovanské:** ruština, ukrajinština, běloruština.

1. Doplň do tabulky slovanské jazyky z nabídky.

ruština, slovinština, polština, slovenština, chorvatština

slovanský jazyk	větný ekvivalent (v originále)	český překlad
	Nasvidenje!	Na shledanou!
	Laku noć!	Dobrou noc!
	Srećni put!	Šťastnou cestu!
	Na zdravlje!	Na zdraví!
	Извините!	Prosim!

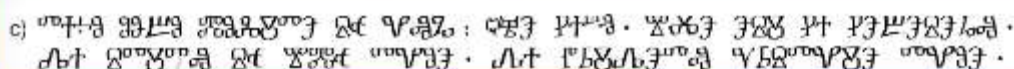
2. a) Jaký typ písemných soustav užívají např. Rusové nebo Ukrajinci?

b) Jaký typ písemných soustav užívají např. Poláci nebo Slováci?

c) Porovnej následující tři texty a urči, kterým typem písemných soustav jsou napsány.

a) Если хотите рассмотреть человека и узнать его душу, то вникайте не в то, как он молчит, или как он говорит, или как он плачет, или как он волнуется благороднейшими идеями, а смотрите на него лучше, когда он смеется. Хорошо смеется человек – значит, хороший человек.

b) Iako Plitvička jezera nisu na velikoj nadmorskoj visini, zahvaljujući bogatim šumama dojam gorskog krajolika je potpun, a najočuvaniji kompleks iskonske bukovo-jelove šume prostire se u prašumi Čorkova uvala.

c)

(vzhledem k povaze úlohy nejsou uvedeny zdroje textů)

3. a) Odhadni, kterým slovanským jazykem je napsána následující ukázka.

Kopalnia Soli „Wieliczka“ to jeden z **najcenniejszych** zabytków kultury materialnej i duchowej na ziemiach polskich, rocznie odwiedzany przez ponad milion turystów z **całego** świata.

To także zabytek **klasy światowej**, wpisany jako jeden z pierwszych dwunastu obiektów na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Przyrodniczego UNESCO.

(vzhledem k povaze úlohy není uveden zdroj textu)

b) Které další jazyky patří do téže skupiny jako jazyk ukázky?

c) Tučně vytištěná slova přelož do češtiny.

d) Najdi v textu ekvivalenty českých slov *dědictví*, *navštěvovaný*, *prvních*, *památky* a *přírodního*.

4. Označ správnou odpověď.

a) Azbuka se nepoužívá v:

a) polštině

b) bulharštině

c) srbštině

d) ukrajinštině

e) ruštině

b) Mezi vymřelé jazyky patří:

a) ruština

b) ukrajinština

c) staroslovenština

d) makedonština

e) řečtina

c) Díky vzájemnému ovlivňování je historicky nejbližším jazykem k češtině:

a) slovenština

b) ukrajinština

c) polština

d) chorvatština

e) ruština

MATEMATIKA

Úterý 16.6. PS str. 220 A – 6, A – 7, A – 8

ANGLICKÝ JAZYK

Anglický jazyk – (Panošová) 16. 6. 2020

Pokud se účastníte online výuky nebo navštěvujete školu, nemusíte úkoly dělat. To platí do konce školního roku.

Učebnice s. 72/1 a) ústně, 72/1 b) přečti si dopisy a odpověz na otázky.

Ful.:

PS 62/1-5

DĚJEPIS

dějepis od 15.6.

Československé legie (nejen v Rusku)

(uč.164-165)

...Anděl....příští zastávka **Zborovská**....

Legie - novodobě - vojenský útvar, často složený z dobrovolníků nebo cizinců (*československé legie existovaly dříve než vzniklo Československo, FAKT!*)

1. Na kterých frontách bojovaly československé legie?
2. Co to je "rota Nazdar" a "Česká družina"?
3. Kdo vedl v zahraničí československý odboj?
4. Proč TGM své prohlášení pronesl v roce 1915(a zkus přijít na to proč to bylo v Ženevě a ne v Praze)?
5. Kde se Češi mohli hlásit do čs.armády(podle plakátu)?;-)

Podle videa (Slavné dny/bitva u Zborova) odpověz na otázky dole:

odkaz: <https://www.televizeznam.cz/video/slavedny/den-bitvy-u-zborova-2-cervenec-1917-153017>

A, Proč byl problém, že čeští vojáci bojovali proti Rakousku-Uhersku? Proč dobrovolně přecházeli do zajetí(byli málo stateční)?

B, Co byl nejdůležitější krok ke vzniku samostatného státu?

Příští hodinu prozkoumáte, jak je možné, že když válka skončila v roce 1918, tak se legionáři z Ruska domů vrátili až v roce 1920....

PŘÍRODOPIS

Téma: **Opakování**

Co si pamatuješ o ledvinách?

<https://www.skolasnadhledem.cz/game/2012>

Co si pamatuješ o kůži?

<https://www.skolasnadhledem.cz/game/2013>

Co si pamatuješ o nervové soustavě?

<https://www.skolasnadhledem.cz/game/2016>